

§ 164

Policy för digital transformation

KSN-2020-00238

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** anta Policy för digital transformation och därmed ersätta Policy för IT-utveckling och digitalisering och Riktlinje för styrning av IT.

Reservationer

Fredrik Ahlstedt (M) Therez Almerfors (M) och Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkanden:

Sverige ska vara ett digitalt föregångsland, men idag tappar vi mark på digitaliseringsområdet. En anledning till detta lyfts ofta fram som att politiken inte tagit ett tillräckligt starkt grepp om digitaliseringen och inte nog tillvaratar de många innovationer som finns här. I Uppsala finns mängder av spännande och innovativa företag, kommunen borde bli bättre på att tillvarata den innovationskraft och framtidstro som finns i det lokala näringslivet. Innovationsutveckling och digitalisering är en resa och vi måste ha med oss näringslivet på tåget. Ärendet för policy för digital transformation lyfter flera viktiga aspekter, men saknar ett perspektiv som tar grepp om hur vi arbetar med lokala företag. Vi yrkade därför på att ett femte område läggs till som handlar om innovation, gemensam utveckling och extern medverkan med näringslivet.

Stefan Hanna (-) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Särskilt yttrande

Jonas Petersson (C) lämnar ett särskilt yttrande:

I en långsiktig policy som denna är det viktigt att tänka nytt och verkligen lyfta det. Innovation kommer inte bara på köpet i och med digitalisering så det hade blivit ett tydligare program om detta varit med och varit ett eget område.

Hade Centerpartiet haft yrkanderätt hade vi yrkat bifall till Moderaterna och Kristdemokraternas förslag:

att ärendet återremitteras för att ett femte område läggs till som handlar om innovation, gemensam utveckling och extern medverkan med näringslivet.

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2020-05-27

Yrkanden

Fredrik Ahlstedt (M), Therez Almerfors (M) och Jonas Segersam (KD) yrkar, med instämmande från Stefan Hanna (-):
att ärendet återremitteras för att ett femte område läggs till som handlar om innovation, gemensam utveckling och extern medverkan med näringslivet.

Mohamad Hassan (L) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer först Fredrik Ahlstedt (M) med fleras återremissyrkande mot ärendets avgörande idag och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande ställer därefter arbetsutskottets förslag mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Sammanfattning

Uppsala kommun behöver nya och uppdaterade arbetssätt och principer till följd av den digitala utvecklingen. Policy för digital transformation ersätter tidigare Policy för IT-utveckling och digitalisering som antogs av kommunfullmäktige 5 oktober 2015 § 145 och Riktlinje för styrning av IT som antogs av kommunstyrelsen 26 juni 2012 § 105.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag 19 maj 2020 § 205
- Tjänsteskrivelse daterad 27 februari 2020
- Bilaga 1, förslag till Policy för digital transformation

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 205

Policy för digital transformation

KSN-2020-00238

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** anta Policy för digital transformation och därmed ersätta Policy för IT-utveckling och digitalisering och Riktlinje för styrning av IT.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Sammanfattning

Uppsala kommun behöver nya och uppdaterade arbetssätt och principer till följd av den digitala utvecklingen. Policy för digital transformation ersätter tidigare Policy för IT-utveckling och digitalisering som antogs av kommunfullmäktige 5 oktober 2015 § 145 och Riktlinje för styrning av IT som antogs av kommunstyrelsen 26 juni 2012 § 105.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 27 februari 2020
- Bilaga 1, förslag till Policy för digital transformation

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2020-02-27

Diarienummer:
KSN-2020-00238

Handläggare:
Mattias Sjöholm, Stina Nylander

Policy för digital transformation

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** anta Policy för digital transformation och därmed ersätta Policy för IT-utveckling och digitalisering och Riktlinje för styrning av IT.

Ärendet

Uppsala kommun behöver nya och uppdaterade arbetsätt och principer till följd av den digitala utvecklingen. Policy för digital transformation ersätter tidigare Policy för IT-utveckling och digitalisering som antogs av kommunfullmäktige 5 oktober 2015 § 145 och Riktlinje för styrning av IT som antogs av kommunstyrelsen 26 juni 2012 § 105.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret. Perspektiven för barn-, jämställdhet och näringsliv har beaktats i beredningen.

Föredragning

Den digitala utvecklingen pågår inom samhällets alla områden. Det påverkar hur vi bor, arbetar, studerar och konsumerar. För att möta den nya verkligheten behöver Uppsala kommun nya och uppdaterade arbetsätt och principer.

Begreppet digital transformation syftar på de verksamhetsförbättringar som är möjliga att genomföra med stöd av utvecklingen. Digitalisering i sig har inget egenvärde. Digital transformation i verksamheten möjliggör effektivisering, ökad tillgänglighet och kvalitet.

Förslaget till policy för digital transformation anger styrande principer för kommunkoncernens arbete på området och hur utvecklingen ska omhändertas för att bidra till kommunens övergripande inriktningsmål. Genom att anta strategiska styrprinciper för digital transformation i en ny policy tillämpar Uppsala kommun ett kommungemensamt helhetsperspektiv för nämnder, bolag och förtroendevalda. Styrprinciper anges för fyra områden:

- Sammanhållen digital service
- Ledning, styrning och organisation
- Arkitektur och säkerhet
- Informationsförsörjning och digital infrastruktur

Styrprinciperna ska fungera som bas för kommunkoncernens utvecklingsarbete och bidra till att göra digital transformation enklare, mer kostnadseffektiv och därigenom öka förutsättningarna att möta välfärdens utmaningar.

Ekonomiska konsekvenser

Policyn implementeras inom beslutad ram för Uppsala kommunkoncern.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2020-02-27
- Bilaga 1, förslag till Policy för digital transformation

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Normerande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig:

Datum:
2020-03-24

Diarienummer:
KSN-2020-00238

Policy för digital transformation

Verksamhetsförbättringar med hjälp av digital utveckling

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Innehåll

Inledning	3
Syfte.....	3
Omfattning	3
Styrprinciper för digital transformation	4
Sammanhållen digital service	4
Ledning, styrning och organisation	4
Arkitektur och säkerhet.....	5
Informationsförsörjning och digital infrastruktur.....	5
Definition och begrepp.....	6
Ansvar och spridning	6
Uppföljning	6
Relaterade dokument.....	6
Externa dokument.....	7

Inledning

Uppsala växer och har en hög ambition att växa hållbart med målbilden 350 000 invånare år 2050. Tillsammans med flera andra samhällsförändringar utmanas Uppsala kommuns förmåga att leverera välfärd med hög kvalitet. Den demografiska utvecklingen är en sådan utmaning. Andra är ökade förväntningar på kommunens service från såväl invånare, näringsliv, stat och region. Digital transformation ger Uppsala kommun möjlighet att hantera utmaningar och omvärldens förväntningar genom att erbjuda en effektiv och innovativ välfärd. Detta uttrycks genom den politiska visionen att *göra Uppsala till en av Europas mest digitala platser år 2050*.

Digital transformation syftar på de verksamhetsförbättringar som är möjliga att genomföra med stöd av digital utveckling. Det kan handla om digitalisering av analog information och kommunikation vilket kan öka spridning och räckvidd och möjliggöra automatisering av processer och flöden. Det kan också handla om att utnyttja de möjligheter som digital teknik rymmer för att skapa detaljrika och aktuella lägesbilder för bättre styrning och ledning. En annan potential till verksamhetsförbättring ligger i att möta invånare och näringsliv via digitala kanaler för att skapa väl sammanhållna och ändamålsenliga välfärdstjänster av hög kvalitet.

Syfte

Policyn anger styrande principer för kommunkoncernens arbete för digital transformation på ett sätt som bidrar till kommunens övergripande mål.

Omfattning

Policyn vänder sig till hela kommunkoncernen, både nämnder och bolagsstyrelser. Policyn ska verka styrande i planering, budget, uppföljning och i genomförande av kommunens verksamhet samt i kommunens samverkan med externa parter.

Styrprinciper för digital transformation

Digital utveckling i sig har inte något egenvärde. Den rymmer däremot en stor potential som en möjliggörare i kommunkoncernens verksamhetsutveckling för att nå de inriktningsmål som anger den huvudsakliga riktningen för kommunens utveckling. För att lyckas krävs en hög förmåga att leda förändringsarbete och stötta medarbetare i förändring kopplad till digital utveckling.

För att ta tillvara på digitaliseringens möjligheter fullt ut måste vissa gemensamma principer och grundläggande strukturer finnas. Styrprinciper fungerar som bas för kommunkoncernens utvecklingsarbete och ska bidra till att göra digital transformation enklare, mer kostnadseffektiv och till att öka våra förutsättningar att möta välfärdens utmaningar.

Uppsala kommuns strategiska styrprinciper för digital transformation tillämpas med ett kommungemensamt helhetsperspektiv för nämnder, bolag och deras förvaltningar. Styrprinciper finns för fyra områden:

- Sammanhållen digital service
- Ledning, styrning och organisation
- Arkitektur och säkerhet
- Informationsförsörjning och digital infrastruktur

Sammanhållen digital service

- I Uppsala kommun ska dialog och samverkan med invånare, näringsliv och besökare präglas av *digitalt först*.¹
- Förnyelsearbete ska utgå från behov och livshändelser hos invånare, näringsliv och besökare. Digitala tjänster ska vara lätta att hitta, enkla att använda och enhetliga.
- Uppsala kommun ska med hjälp av digital teknik ge invånare och näringsliv möjlighet till dialog och att delta i utvecklingen av kommunens service- och tjänsteutbud.
- Uppsala kommun ska med digitala tjänster bidra till god insyn och transparens och tillgängliggöra information och beslutsunderlag.
- Uppsala kommun ska aktivt verka för att öka digital inkludering och motverka digital exkludering.

Ledning, styrning och organisation

- Digital transformation sker i verksamheten och utgår från verksamhetsbehov, mål och önskade resultat. Den ska bedrivas som en naturlig del i ordinarie verksamhetsplanerings-, budget- och uppföljningsprocesser. Insatser som leder till en ökad nytta genom effektivisering eller förbättrad kvalitet ska prioriteras.

¹ [Avsiktsförklaring mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting för en digital förnyelse av det offentliga Sverige](#)

- I Uppsala kommun är chefer och ledare centrala för en framgångsrik förändring. Styrning av digital transformation och utveckling ska vara integrerad i kommunens övriga styrning och ledarskap med målet att stärka kompetens, innovationskraft och utveckling av nya lösningar på samhällsutmaningar.
- För att säkerställa synergier ska kommungemensamma lösningar som tar tillvara tidigare gjorda investeringar prioriteras före verksamhetsunika. I första hand ska standardiserade lösningar utvecklade på marknaden väljas.
- Uppsala kommun ska arbeta utifrån kommungemensamma ramverk för en transparent och effektiv utveckling och förvaltning av IT med fokus på nytta i verksamheten.
- Uppsala kommun samordnar IT-verksamhet och personal samt förvaltar kommunens IT-miljö centralt för att stimulera synergier, möjliggöra samverkan och tillvarata redan gjorda investeringar.

Arkitektur och säkerhet

- I Uppsala kommun ska all digital utveckling och förvaltning utgå från kommunkoncernens ramverk för arkitektur för att uppnå samverkansförmåga på organisatorisk, rättslig, semantisk och teknisk nivå.
- Uppsala kommun ska bedriva ett systematiskt arbete för att möta de hot och sårbarheter som följer med samhällets tilltagande digitalisering. Åtgärder ska vidtas för att skapa tillit och robusthet i alla kommunens verksamheter.
- Uppsala kommun ska bedriva ett riskbaserat informationssäkerhetsarbete som genomförs med stöd av etablerade standarder och integreras med verksamhetens befintliga styr- och ledningssystem.

Informationsförsörjning och digital infrastruktur

- Uppsala kommun ska ha en kommungemensam och enhetlig infrastruktur som möjliggör digital transformation och attraktiva tjänster.
- Uppsala kommun ska ha en kommungemensam och enhetlig informationshantering och informationsbehandling där ägande, ansvar och förvaltning av information är fastställt.
- Uppsala kommunen ska tillgängliggöra sina informationsresurser för extern användning. Data ska delas öppet i så stor utsträckning som möjligt via standardiserade format.
- Digital transformation ska bedrivas i ett större sammanhang där information utbyts med många aktörer som aktivt behöver samarbeta och komma överens om hur den information som utbyts ska tolkas, struktureras och hanteras.

Definition och begrepp

Automatisering. Införande av tekniksteg i en process som gör den mer eller mindre självgående med syfte att avlasta människans arbete och risker men också att höja effektiviteten och kvaliteten i en process.

Data. Data kan betraktas som ett förstadium till information och kunskap och definieras som symboler som representerar signaler av något slag. Så länge data förekommer utan sammanhang går det inte att avgöra om den är användbar eller ej. För att data ska bli användbar behöver den tolkas i ett sammanhang.

Digitalt först. Ett regeringsmål som uttrycker att digitala tjänster, när det är möjligt och relevant, ska vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med privatpersoner och företag.

Digital transformation. De verksamhetsförbättringar som är möjliga att genomföra med stöd av digital utveckling.

Information. Information hjälper till att besvara frågor som vad, vem, var, när, hur många, och så vidare. Eller med andra ord, information är data som tilldelats mening. Genom att vidare processa, strukturera eller ordna information så kan det leda till kunskap. Det kräver att informationen sätts i ett sammanhang av erfarenheter, värderingar och omgivningsbeskrivningar för att skapa nya erfarenheter, upplevelser eller ny information.

Ansvar och spridning

Kommunstyrelsen har helhetsansvar för IT och dess tillämpning inom kommunkoncernen.

Kommunstyrelsen leder och samordnar tillämpning av Policy för digital transformation och ansvarar för att i samband med kommunens årliga verksamhetsplanering göra en omvärldsbevakning och granskning av policyn. Syftet är att säkra att policyn fortsatt fyller sin roll som styrverktyg för IT inom Uppsala kommun.

Varje nämnd och styrelse ska, i sin verksamhetsplanering, aktivt verka för att digital transformation drivs i linje med policyn.

Uppföljning

Kommunfullmäktige följer upp och reviderar Policy för digital transformation enligt ordinarie uppföljningsprocess.

Relaterade dokument

- Mål och budget 2020 med plan för 2021–2022
- Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun
- Policy för hållbar utveckling
- Policy för kommunikation

Externa dokument

- *Regeringens nationella digitaliseringsstrategi*² främjar utformning av nationella regelverk inom delområdena: digital Kompetens, digital Trygghet, digital Innovation, digital Ledning och digital Infrastruktur.
- *Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet*³ och de förändringar i *läroplanerna*⁴ som trädde i kraft 1 juli 2018 ställer nya krav på hur skolan ska bedriva undervisning och förhålla sig till samhällets digitalisering.
- *SKL Strategi för digital utveckling*⁵ anger en gemensam riktning för kommuner, regioner och SKL-koncernen om grundläggande förutsättningar för utveckling i en digital tid.
- *Inera. Digital utveckling i kommunal verksamhet – På väg mot en smartare välfärd*⁶. Inera har tagit fram en rapport som en del i arbetet med att anpassa sin verksamhet till det utökade uppdraget att stödja digitalisering av den kommunala verksamheten.
- SKL:s strategi för digital utveckling: Utveckling i en digital tid
- *Regeringens nationella digitaliseringsstrategi*⁷ främjar utformning av nationella regelverk inom delområdena: digital Kompetens, digital Trygghet, digital Innovation, digital Ledning och digital Infrastruktur.
- *Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet*⁸ och de förändringar i *läroplanerna*⁹ som trädde i kraft 1 juli 2018 ställer nya krav på hur skolan ska bedriva undervisning och förhålla sig till samhällets digitalisering.
- *SKL Strategi för digital utveckling*¹⁰ anger en gemensam riktning för kommuner, regioner och SKL-koncernen om grundläggande förutsättningar för utveckling i en digital tid.
- *Inera. Digital utveckling i kommunal verksamhet – På väg mot en smartare välfärd*¹¹. Inera har tagit fram en rapport som en del i arbetet med att anpassa sin verksamhet till det utökade uppdraget att stödja digitalisering av den kommunala verksamheten.
- digital agenda för Europa syftar till att definiera vilken roll användningen av IKT kommer att nödgas spela om Europa ska uppnå sina ambitiösa mål för 2020.

² <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/digitaliseringsstrategin/>

³ <https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2017/10/regeringen-beslutar-om-nationell-digitaliseringsstrategi-for-skolväsendet/>

⁴ <https://www.skolverket.se/om-oss/organisation-och-verksamhet/skolverkets-prioriterade-omraden/digitalisering/digitala-nationella-prov/tekniska-forutsattningar-for-skolorna-att-kunna-genomfora-digitala-nationella-prov>

⁵ <https://skl.se/naringslivarbetedigitalisering/digitalisering/strategifordigitalutveckling.6728.html>

⁶ <https://www.inera.se/globalassets/om-inera/kommuner/rapporter/1-2018-01-18-digital-utveckling-i-kommunal-verksamhet.pdf>

⁷ <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/digitaliseringsstrategin/>

⁸ <https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2017/10/regeringen-beslutar-om-nationell-digitaliseringsstrategi-for-skolväsendet/>

⁹ <https://www.skolverket.se/om-oss/organisation-och-verksamhet/skolverkets-prioriterade-omraden/digitalisering/digitala-nationella-prov/tekniska-forutsattningar-for-skolorna-att-kunna-genomfora-digitala-nationella-prov>

¹⁰ <https://skl.se/naringslivarbetedigitalisering/digitalisering/strategifordigitalutveckling.6728.html>

¹¹ <https://www.inera.se/globalassets/om-inera/kommuner/rapporter/1-2018-01-18-digital-utveckling-i-kommunal-verksamhet.pdf>